

REFERAT

Dato: 26. april 2021

Møde i:	Tværasektorielt samarbejdsforum
Dato:	26. april 2021
Kl.:	12:30-15:30
Sted:	Online via TEAMS
Deltagere:	Merete Røn Christensen, rehabiliteringschef, Københavns Kommune (formand) Jean Hald Jensen, enhedschef, Region Hovedstaden (formand) Dorte Thoning Hofland, lægelig chef, Gentofte kommune Winnie Bergstrøm, Ledende fysioterapeut, Glostrup kommune Lise Beich, funktionsleder, Frederiksberg kommune Pia Hansen, træningscenterleder, Helsingør kommune (afbud) Christina Kruse, læge/professor, Neurologisk afdeling, Herlev og Gentofte Hospital Kristoffer Petterson, ledende neuropsykolog, Neurologisk afdeling, Rigshospitalet Hanne Forbech Skall, ledende terapeut, Herlev Hospital Karin Spangsberg, Projektleder og fysioterapeut, Rigshospitalet Morten Lorenzen, direktør, Hjerneskadeforeningen Hysse Forchhammer, direktør, Hjernesagen
Gæster	Line Riddersholm, seniorkonsulent og konstitueret sektionsleder, Sundhedsstyrelsen Conni Christiansen, chefkonsulent, Center for Sundhed, Region Hovedstaden
Sekretariat	Henriette Bager, chefkonsulent, Center for Sundhed, Region Hovedstaden Charlotte Haase, specialkonsulent, Københavns Kommune Marlene Finderup Birkelund, sundhedsfaglig adm. medarbejder, Københavns Kommune

Tværasektorielt samarbejdsforum for erhvervet hjerneskade

Ad 1. Velkommen til nye repræsentanter, samt kort præsentationsrunde

Ad 2. Godkendelse af dagsorden

Indstilling

- At samarbejdsforum godkender dagsorden

Konklusion

Dagsordenen blev godkendt som foreliggende.

Ad 3. Gennemgang af nye anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen v. Line Riddersholm

Sagsfremstilling

Forløbsprogram for rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade er sammen med De faglige visitationsretningslinjer erstattet af 'Anbefalinger for tværasektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade'. Desuden har Sundhedsstyrelsen udarbejdet 'Anbefalinger til nationale redskaber til vurdering af funktionsevne – hos voksne med erhvervet hjerneskade'.

Indstilling

- At samarbejdsforum præsenteres for de nye '*Anbefalinger for tværasektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade*' (Sundhedsstyrelsen 2020), samt '*Anbefalinger til nationale redskaber til vurdering af funktionsevne – hos voksne med erhvervet hjerneskade*' (Sundhedsstyrelsen 2020)

Konklusion

Line Riddersholm stod for præsentation af de tværasektorielle anbefalinger samt anbefalinger til redskaber til vurdering af funktionsevne. Præsentationen er vedhæftet referatet.

Line Riddersholm orienterede om, at der er afsat midler til Sundhedsstyrelsen, som kan understøtte implementering, og at der er planer om webinar, men at der endnu ikke er lagt endelig plan for afholdelse.

Sammen med Line Riddersholm drøftede Tværasektorielt Samarbejdsforum:

- Anbefalede redskabers anvendelse til udredning og/eller opfølgning, samt målgruppe
- Den politiske dagsorden, herunder nærhospital

- Kvalitet af genoptræning, GGOP og specialiseringsniveauer
- Understøttelse af implementering og tidsperspektiv herfor
- Ønske om opdaterede anbefalinger for børneområdet. Sundhedsstyrelsen har ikke planer om opdatering, idet Servicetjekket 2017 alene omhandlede voksenområdet

Bilag

- [Anbefalinger for tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade \(sst.dk\)](#)
- [Anbefalinger til nationale redskaber til vurdering af funktionsevne - hos voksne med erhvervet hjerneskade \(sst.dk\)](#)
- Sundhedsstyrelsens præsentation af reviderede og nye anbefalinger vedr. voksne med erhvervet hjerneskade

Ad 4. Drøftelse af mulige initiativer til implementering af nye anbefalinger på hjerneskadeområdet

Sagsfremstilling

- Forløbsprogram for rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade er sammen med de faglige visitationsretningslinjer erstattet af 'Anbefalinger for tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade'. På baggrund af de nye anbefalingers punkt 8.4 om samarbejde om implementering af anbefalingerne, skal det drøftes og besluttes, hvorledes region og kommuner tilpasser den lokale tilrettelæggelse og udførelse af genoptræning og rehabilitering på hjerneskadeområdet samt følger op på implementeringen.

Fra Anbefalinger for tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade (Sundhedsstyrelsen, 2020), side 67:

"Regionen og kommuner (...) med fordel, i regi af sundhedsaftaler og praksisplaner (kan) forankre aftaler om udvikling, implementering og opfølgning på det tværsektorielle/tværgående samarbejde, herunder eksempelvis aftaler vedrørende tidlig advisering, udskrivningskonferencer, herunder kommunal deltagelse, kvalitetsudvikling mm. Den lokale implementering kan hensigtsmæssigt understøttes af, at hver region og kommune i samarbejde udarbejder en plan for, hvornår og hvordan anbefalingerne implementeres samt, hvem der er ansvarlige for de enkelte dele af implementeringsprocessen".

Indstilling

- At Tværsektorielt samarbejdsforum giver input til implementering af de nye anbefalinger med særligt fokus på det tværsektorielle samarbejde, samt Anbefalinger til nationale redskaber til vurdering af funktionsevne

Konklusion

Tværsektorielt Samarbejdsforum har følgende input (i vilkårlig rækkefølge):

- Fokus på ensretning af tværsektorielt samarbejde i forbindelse med overgange og konkretisering af fx adviseringsstidspunkt for udskrivelse, varsling af niveau for GGOP, udskrivelsesproces, planlægning og afholdelse af konferencer, samarbejde ved ambulante opfølgning
- Ensretning af brug af måleredskaber i hospitals- og kommunalt regi
- Fokus på nyt ift. Implementeringsplanen og hvad mangler at implementeres
- Hjerneskadekoordinatorfunktionen og en beskrivelse af, hvad der ligger i denne funktion.
- Systematisk inddragelse af borger og pårørende.
- Syns- og opmærksomhedsproblematik
- Dysfagi og tværsektorielt materiale, der kan følge patienten i overgangen mellem region og kommune
- Børneområdet
- Redskaber til funktionsevnevurderinger og tværsektoriel kompetenceudvikling ift. optimal og korrekt anvendelse af redskaber, herunder opmærksomhed på intern tværsektoriel kompetenceudvikling, så udgifter til kurser kan begrænses
- I Region Midt er man ved at udarbejde en aftale om, hvad der forventes af tværsektoriel kommunikation. Dette kunne evt. anvendes som et tværsektorielt skriv for alle regioner og kommuner

Formandskabet og sekretariatet vil på baggrund af input fra Tværsektorielt samarbejdsforum udarbejde udkast til plan for initiativer i forbindelse med de tværsektorielle anbefalinger og Anbefalinger til nationale redskaber til vurdering af funktionsevne. Dette oplæg lægges frem til drøftelse på kommende møde.

Ad 5. Data vedr. udvikling i specialiseret rehabilitering v. Conni Christiansen og Charlotte Haase

Sagsfremstilling

Københavns kommune har gennem de sidste år oplevet en markant stigning i genoptræningsplaner til specialiseret rehabilitering (GGOP3) samt en ændret fordeling af ambulante og døgnforløb efter udskrivelse fra hospital, med langt flere døgnforløb end tidligere. Københavns kommune har siden 2018 indsamlet data fra samtlige kommuner i Region H og 6-by-kommunerne mhp. at følge udviklingen på området og har regionalt kunne se en stigning i antallet af GGOP3.

På et tværsektorielt møde den 25. august 2020 med Anne Skriver og Jean Hald fra Region H og Jakob Manghezi Krogh og Merete Røn Christensen fra Københavns Kommune blev det besluttet at afdække udviklingen på området, herunder afklare om udviklingen ses også nationalt og/eller alene regionalt og om der er specifikke årsager, der kan forklare udviklingen i antallet af GGOP3. Dette arbejde har været forsinket som følge af COVID-situationen.

Indstilling

- At Tværsektorielt samarbejdsforum tager orientering om data til efterretning
- At Tværsektorielt Samarbejdsforum beslutter, at data følges årligt

Bilag

På baggrund af det tværsektorielle møde er der udarbejdet følgende, som fremgår af følgende bilag:

- Baggrund for datatræk vedr. specialiseret rehabilitering
- Data specialiseret rehabilitering nationalt og regionalt 2020 – oplæg 260421
 - Oversigt over fordeling af GGOP3 til kommuner i Region Hovedstaden 2016-2020 fra højt specialiseret eller regionsfunktionsniveau
 - Oversigt over udvikling i modtaget GGOP til kommuner i regionen sammenholdt med øvrige regioner 2016-2020 fra højt specialiseret, regionsfunktions- eller hovedfunktionsniveau
 - Trombolysebehandlings betydning for antallet af GGOP3 med udgangspunkt i til-lægsrapport fra Dansk Apoplexi Register for 2019
 - Udvikling i liggetid for borgere til specialiseret rehabilitering på hospitaler i Region H 2017-20

Data præsenteres på mødet og ovennævnte bilag om datatræk findes i vedhæftede præsentation.

Konklusion

Data har tilvejebragt en nysgerrighed. For at følge udviklingen aftales i samarbejdsforum, at der én gang årligt følges op på data. Fokus for tilvejebragte data har været hospitaler og kommuner i Region H, men der er enighed i Samarbejdsforum om, at det vil være interessant også at kigge på udviklingen, både ift. planområder regionalt men også nationalt på tværs af regionerne, fx ift. liggetider. Uddybning og supplering af data, herunder data opdelt på planområder i Region H, vil ske i forbindelse med næste opfølgning i 2022. Desuden undersøger Conni Christiansen og Charlotte Haase, hvorvidt der kan foretages yderligere specificering af data vedr. trombolysebehandling.

Ad 6. Aktuelle fokusområder fra brugerrepræsentanter

Referat

Hjerneskaforeningen

Orientering om organisationsændring i form af oprettelse af 'Børn og unge' som nyt fokusområde. Stine Pokorny Harbech er ansat som chef for den afdeling. Stine er tidligere hjerneska-dekoordinator i Brøndby Kommune, og har bl.a. også været en del af projekt 'Unge hjerner'.

Hjernesagen

På det politiske plan er Hjernesagen ved at udarbejde en handleplan for stroke som forventes at udkomme i slutningen af sommeren 2021. Der er tale om et politisk forslag til en handleplan på linje med handleplaner på fx kræft- og demensområdet.

Hjernesagen planlægger to temadage i efteråret. Den ene omhandlende 'Seksualitet', og den anden 'Hvad har vi lært om Corona? – IT i rehabilitering'. Hjernesagen har også opstartet IT-caféer for afasiramte (Region H), som er et gratis fase4-tilbud.

Hos Hjernesagen er der desuden fokus på genåbning efter Covid.

Ad 7. Orienteringspunkter

Sagsfremstilling

1. Orientering om status fra arbejdsgruppe vedr. tværsektorielt samarbejde om bevidsthedssvækkede borgere (Karin)

Der har været afholdt to møder, og det tredje og sidste møde er primo maj. Det forventes at resultat af arbejdsgruppens arbejde præsenteres for formandskabet i begyndelsen af juni og efterfølgende for Tværsektorielt Samarbejdsforum ved næste møde.

2. Status på Projekt INDTRYK & UDTRYK - tilfredshedsundersøgelse efter hjerneskade (Merete og Jean)

Der er blevet arbejdet på at fastholde INDTRYK & UDTRYK som en national udbredelse til kommuner og hospitaler. Desværre har dette ikke været muligt, men enkelte kommuner, som fx Københavns Kommune, har valgt at videreføre dele af spørgeskemaet suppleret med lokale spørgsmål.

Det har været en udfordrende proces og der er blevet brugt mange ressourcer i forbindelse med projektet, både ift. udvikling, anvendelse og generering af data samt i afsluttende skriveproces. Der er i samarbejdsforum enighed om, at det er ærgerligt, at det ikke har været muligt at lande projektet, så det fortsat kan anvendes og videreudvikles.

I forbindelse med INDTRYK & UDTRYK blev der udarbejdet materiale, som har været anvendt af deltagende regioner og kommuner. Videncenter for neurorehabilitering (Øst) vil fremadrettet have materiale fra projektet liggende. Planen er, at materialet bliver tilgængeligt via Videncenter for neurorehabilitering (Øst)'s hjemmeside, men denne er endnu ikke oprettet. Frem til da kan man rekvirere materialet ved henvendelse til Anne Norup (anne.norup@regionh.dk).

Der bliver af Aalborg Universitet oprettet en styregruppe ift. ansøgning om brug af data fra udviklingsprojektet. Christina Kruse fra Region H sidder i styregruppen for dette.

Patientforeninger har sammen med Hammel Neurocenter udarbejdet en kronik, hvor der tages fat på en generel problemstilling ift. udvikling og søsætning af projekter, som ikke fastholdes og udvikles efterfølgende. Kronikken er endnu ikke udgivet.

3. Orientering om adgang til referater via link: [Tværasektorielle samarbejdsfora for erhvervet hjerneskade](#)

Der er enighed om, at referater samt tilhørende bilag også skal sendes via mail til samarbejdsforummets medlemmer, hvilket sekretariatet sørger for.

Indstilling

- At Tværasektorielt samarbejdsforum tager orienteringerne til efterretning

Ad 8. Punkter til kommende møder

Indstilling

- Orientering om delprojekt hjertestopoverlevende under GGOP-projektet (Karin)
- Orientering om regional arbejdsgruppe vedr. beskrivelse af regionsfunktionen (Karin)
- Oplæg til plan for initiativer i forbindelse med de tværasektorielle anbefalinger på hjerneskadeområdet (formandskabet)
- Tillidsbro som begreb (Morten)
Uddybning: omhandler mødet mellem borger og kommuner. Oplægget tager ikke udgangspunkt i borgere med erhvervet hjerneskade, men er af generel karakter. Oplægget varer ca. 20 minutter + tid til spørgsmål. Efterfølgende drøftelse af mødet mellem borger og kommune, samt overgange mellem hospital og kommune.
I Planområde Midt har man arbejdet med brobyggende terapeuter, dvs. tværasektorielt mellem fagpersoner, hvilket er medvirkende til en god overgang for borger.
I Tværasektorielt samarbejdsforum er der enighed om at sætte emnet på dagsordenen, belyst fra forskellige vinkler.
- Præsentation af Videntcenter for neurorehabilitering (Øst)
- Målepunkter i de tværasektorielle rehabiliteringsforløb. Der er nedsat en arbejdsgruppe under Styrelsen for patientsikkerhed (Charlotte)
 - *Afventer, da gruppen pauserer gr. COVID*
- Opdatering på Tværasektoriel Kompetenceudvikling (Helle Høstrup)
- COVID-19: opfølgning ift. neurologiske senfølger, senfølgeklinikker, genoptræningsplaner, mv.
 - Gensidig orientering om, hvad tilbyder hospitaler og kommuner?
- Københavns Kommune: Orientering om ekstern evaluering af tilbud om specialiseret rehabilitering i Københavns Kommune
- Drøftelse af anbefalinger fra arbejdsgruppen vedr. bevidsthedssvækkede patienter og patienter med agiteret adfærd (Karin)

Indstilling

- At Tværsektorielt samarbejdsforum kommer med forslag til kommende emner
- At Tværsektorielt samarbejdsforum drøfter prioritering af indkomne forslag

Konklusion

Formandskabet og sekretariatet udarbejder plan for kommende møder.

Ad 9. Evt.

-

Næste møde i Tværsektorielt samarbejdsforum for erhvervet hjerneskade er mandag den 14. juni 2021 kl.13:00-16:00.